

Veřejná správa jako organizace a organizace veřejné správy; správní orgán jako vykonavatel veřejné správy

MP313K Úvod do studia veřejné správy

3. přednáška 19. 10. 2016

Osnova

- **Veřejná správa jako organizace a organizace veřejné správy** (organizační moc, principy a modely organizace veřejné správy, subjekty a vykonavatelé veřejné správy, ústavní a zákonná východiska organizace veřejné správy; komparativní pohled na danou problematiku).
- **Správní orgán jako vykonavatel veřejné správy** (pojem, význam a složení)
- **Cíl přednášky:** studenti by měli být s to vnímat veřejnou správu jako organizaci a měli by mít přehled a znalosti o možných organizačních principech či modelech, včetně základní představy o jejich uplatnění v okolních evropských státech.

Opakování

- **Veřejná správa jako duální pojem**
 1. **Materiální/funkční (funkcionální)/dynamické pojetí** – (správní) **činnost** „CO ?“, resp. JAK – jako tzv. **dobrá správa**, spočívá ve **správě veřejných záležitostí**, navenek se projevuje/uskutečňuje v **určitých formách**, které jsou **stanoveny zákonem**
 2. **Formální/organizační (institucionální)/statické pojetí** – **organizace** „KDO ?“, zaměřuje se na nositele a vykonavatele veřejné správy.

Pojem organizace (polysem):

1. Univerzální/systém
2. Institucionální – instituce/subjekt/orgán (úřad)
3. Struktura
4. Funkční (organizování)

Druhy organizace: formální a neformální

Organizační moc

- oprávnění organizovat, přijímat organizační akty
- Primárně náleží moci zákonodárné
- Jádrem je **čl. 79 odst. 1** Ústavy
- Externí x interní

Organizační principy

- Centralizace x decentralizace
- Koncentrace x dekoncentrace
- Kolegiální x monokratický
- Volební x jmenovací
- Územní x věcný
- Úřední x občanský

Míra jejich uplatnění předurčuje výslednou **podobu organizace** veřejné správy

Dochází k jejich vzájemné kombinaci

Organizační modely

- **Hierarchický**
 - Liniová organizace
 - Štábně liniová organizace
 - Matrixová/síťová organizace
- **Participační**
- **Konzultativní**

Nositelé a vykonavatelé veřejné správy

- Nositel/subjekt – má práva a povinnosti, náleží mu, nese odpovědnost
 - STÁT
 - VEŘEJNOPRÁVNÍ KORPORACE – obce, kraje, ...
 - FO/PO – veřejné ústavy a podniky, ...
- Vykonavatel – orgán/úřad, který bezprostředně vykonává jménem, v zájmu a na účet subjektu veřejnou správu
 - Pravomoc – *souhrn právních prostředků k realizaci působnosti*
 - Působnost – *předmět, obsah a rozsah činnosti*
- Veřejnou správu mohou vykonávat i subjekty mimo organizaci veřejné správy na základě zákonné delegace

Správní orgán

- Správní úřad

- Orgán státní správy
- Orgán samosprávy
- Legislativní zkratka (§ 1 odst. 1 správního řádu č. 500/2004 Sb., § 4 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního č. 150/2002 Sb., ...)
- Teoretický pojem x orgán veřejné správy
- Funkční pojetí
- Institucionální pojetí
- Pomocné pojetí

Ústavní a zákonná východiska organizace veřejné správy

- Čl. 1 odst. 1 Ústavy
- Čl. 8 Ústavy
- Čl. 67 Ústavy
- Čl. 79 odst. 1 Ústavy
- Čl. 99 až 105 Ústavy
- Zákon č. 2/1969 Sb.
- Zákon č. 36/1960 Sb.
- Ústavní zákon č. 347/1997 Sb.

Evropská charta místní samosprávy (č. 181/1999 Sb.)

Literatura

- Průcha, P. Správní právo. Obecná část. 8. vydání, 2012, ISBN 978-80-7239-281-0
- Hendrych, D. Správní věda, 4. vydání, C. H. Beck, 2014, ISBN 978-80-7478-561-0
- Hendrych, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 9. vydání. C. H. Beck, 2016, ISBN 978-80-7400-624-1
- Kolektiv autorů, Evropská veřejná správa, UJAK, 2015, s. 235 – 281, ISBN 978-80-7452-110-2